

POSTANOWIENIE

24 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 24 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku T. N. i I. N.

z udziałem M. K.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej T. N. i I. N.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie

z 22 lipca 2025 r., II Ca 1453/24,

I. odrzuca skargę kasacyjną;

**II. oddala wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 22 lipca 2025 r., Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie z wniosku T. N. i I. N. z udziałem M. K., o zasiedzenie, na skutek apelacji uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego w Rykach z 23 października 2024 r., zmienił zaskarżone postanowienie: w punkcie I. w ten sposób, że oddalił wniosek; w punkcie III. w ten sposób, że zasądził od każdego z wnioskodawców na rzecz uczestniczki, tytułem kosztów postępowania, kwoty po 1808, 50 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od 22 lipca 2025 r. do dnia zapłaty (pkt I); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiedli wnioskodawcy, zaskarżając postanowienie w całości.

3. Skarżący wniesli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym, a zatem podlegała odrzuceniu w całości.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in.:

- oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części,
- wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Powyżej wymienione elementy mają charakter konstrukcyjny. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego ich brak nie podlega uzupełnieniu. Dodać należy, że konieczność sprecyzowania zakresu żądanego uchylenia lub zmiany orzeczenia sądu drugiej instancji dotyczy każdego wniosku skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z dnia 25 maja 2018 r., I CZ 47/18).

Przypomnieć trzeba, że skargę kasacyjną wywiedli wnioskodawcy,

zaskarżając postanowienie w całości.

Skarżący wskazali jednak, że wnoszą o „uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie wniosku o zasiedzenie w całości.”

Tak skonstruowany wniosek nie spełnia wymogu oznaczenia zakresu żądanego uchylenia (brak takiego wskazania stwarza również wątpliwości co do zakresu zmiany). Skarżący powinien wskazać, czy wnosi o uchylenie postanowienia w całości, czy też w części (wniosek ma przecież dotyczyć „uchylenia i zmiany” orzeczenia – por., również w kontekście art. 398¹⁶ k.p.c., postanowienia SN: z 30 kwietnia 2025 r., I CSK 3996/24; z 18 grudnia 2024 r., I CSK 1430/24; z 21 marca 2024 r., I CSK 6803/22; z 12 kwietnia 2023 r., I CSK 4903/22). Sąd nie może zastąpić w tym przypadku skarżącego, tzn. sąd nie może domniemywać zakresu złożonego wniosku o uchylenie. Brak takiego wskazania czyni skargę niedopuszczalną (zob. postanowienia SN: z dnia 6 sierpnia 2014 r., V CSK 24/14 i z dnia 20 lutego 2015 r., V CSK 427/14).

Ponadto, zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. W ocenie Sądu Najwyższego wymienione elementy mają charakter konstrukcyjny (podobnie jak te z art. 398⁴ § 1 k.p.c.). Braki te należy traktować jako nieusuwalne. Taki wniosek można wysnuć z orzecznictwa SN powstałego w kontekście nieobowiązujących już przepisów odnoszących się do kasacji. (zob. postanowienie SN z 5 czerwca 2001 r., IV CZ 45/01; 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00).

W analizowanej skardze kasacyjnej zawarto jedynie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale nie wyodrębniono uzasadnienia do tego wniosku. W skardze kasacyjnej sformułowano jedno wspólne uzasadnienie dla przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz dla podstaw kasacyjnych.

W orzecznictwie SN wskazuje się, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do

rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. postanowienia SN z 22 maja 2024 r., I CSK 786/24).

Uznaje się, że nie ma możliwości pośredniego wyartykułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z innych wniosków formalnych. W konsekwencji tego nie można w treści uzasadnienia skargi kasacyjnej doszukiwać się fragmentów mogących wskazywać na uzasadnienie podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

5. Na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu już na etapie badania jej przez Sąd drugiej instancji. Taka sytuacja jednak nie nastąpiła, zatem na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia.

6. Oddaleniu podlegał wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego. Zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek, dotyczący kosztów postępowania, został powiązany z odmową przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania lub jej oddaleniem (zob. orzeczenie SN z dnia 15 listopada 1934 r., C II 1677/34, Zb. Urz. 1935 r. poz. 204; postanowienia SN: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01, z dnia 29 maja 2009 r., V CSK 37/09, z dnia 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12).

[a.ł.]

Piotr Telusiewicz

